

הפורחת בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu

דרשו ד' ועוזו

קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום שלישי ו' ניסן תש"פ | דף היומי בבלי: שבת כה.
דף היומי בהלכה: מסימן תס"ו סעיף ו' עד סימן תס"ז סעיף ב'.
מוסר: שמירת הלשון - שער התורה וראה נא אחי' עד סוף פרק ג'.
קנין חכמה הלימוד השבועי: מסכת אבות פרק ג משנה ד עד פרק ג משנה ט

מדוע ימי הקורונה הם הזדמנות מיוחדת להיות בשמחה? | התרופה המיוחדת שחז"ל רקחו לנו לפני אלפי שנים | אילו מניות צריכים למכור לפני פסח? | 1859

על דא ועל הא

מנסיון אישי של השבוע האחרון: כמה נפלא ללמוד בחברותא גמרא עם הבן מכתה ג', כמה מתוק לשבת ולהתפלפל בסלון עם הבן מהישיבה הגדולה, כמה מקסים לכתוב סיפורי קומיקס על 'קיטי' וזוג הפסח' לילדות הקטנות... כמה טוב להיות קצת לבד, עם עצמך...

נקודה למחשבה | הרה"ג רבי שמואל ברוך גנוט שליט"א

האפשר, גם בעת צרה. כי מלבד מעלת 'תלמוד תורה דרבים' ומבנה הישיבות הקדושות והיכלי התורה, הרי עצם סדרי הלימוד ואופי תבנית עבודת ה' הקבועה והמסודרת - הוא דבר עצום לכשעצמו. רצתה ההשגחה העליונה ואופי וסגנון עבודת ה' שלנו משתנה בימים טרופים אלו - לחלוטין. אנחנו נמצאים בבית כל שעות היום, אולי חוץ מיציאה חפוזה למנין מצומצם של 10 מתפללים, יציאה לקניות דחופות ומרווח אויר של 100 מטר בלבד. לומדי השיעורים היומיים נאלצים להישאר בבית, ולא תמיד אנחנו מוצאים לעצמנו מרווח לנשימה עמוקה עמוקה...

כאשר ניל ארמסטרונג היה האדם הראשון שנחת על הירח, התפעלו כולם, והרב מפוניבז', הגרי"ש כהנמן זצ"ל הגיב ואמר: "האדם הצליח להגיע לירח, אך האדם לא הצליח להגיע לאדם שלידי"....

ה'אדם שלידינו', בתקופה העכשווית, הם בני הבית שלנו. האנשים האמורים להיות הכי קרובים אלינו, שמשום מה, ברוב ימות השנה, אנו לא מספיקים להקדיש להם את מירב הזמן המגיע להם.

מאז יסוד עולם הישיבות והכוללים, רבבות רבבות מלומדי התורה באשר הם עובדים את הקב"ה בתוככי תבניות ומסגרות קבועות ומסודרות מאד. היממה מחולקת לתפילות, סדר ושיעורי עיון בבוקר, סדרי הבקיאות בשעות אחר הצהריים, מתכונת שיעורים ושיחות, לימוד מסודר של מסכתות וסדרי מוסר קבועים, שיעורי 'דף היומי' וכן הלאה.

סידור התבניות הלימודיות והרוחניות שלנו מאפשר לנו לעשות סוּיץ' במוח ובלב, כביכול ללחוץ על כפתור בתוכנו ולעבור מ'בין הזמנים' ואווירתו לראש חודש אלול ואווירתו. התבנית המסודרת שיצרו לנו גדולינו בעבר ובהווה היא דבר מבורך ונפלא והיא זאת שמסדרת לנו את עבודת השי"ת שלנו בסדר ובשיטתיות. לפני 24 שנים שמעתי ב'קול תורה' את המשגיח הנערץ הגר"ש וולבה זצוק"ל, שהמליץ על כך את הפסוק בספר איוב, "אֶרְךָ עֵיפֹתָה כְּמוֹ אֶפֶל צְלָמֹת וְלֹא סִדְרִים וְתַפֵּעַ כְּמוֹ אֶפֶל". לחיות ללא סדרי עבודה רוחנית קבועים וברורים, הרי הוא בבחינת אופל וצלמוות.

זאת אחת הסיבות שגדולי ישראל שליט"א כה רצו שמתכונת הישיבות, הכוללים ותלמודי התורה ימשיכו במתכונתם הרגילה ככל

שסביבך, ולכללים חברתיים כאלה ואחרים, התפלה שלך איננה אחד מתוך המניין, ועל פי הקצב של המניין, וכל מיני משתנים אחרים, היא תפלה אישית שלך, בקצב שלך, במנוחת הנפש, וכו'. דרך של התבודדות, התרגלנו לחפש את החיים מחוץ אלינו, אנחנו מפחדים לפגוש את עצמינו, [אנחנו מדברים על העולם אשר מחוץ אלינו, חדשות, אנשים אחרים, ואפי' על עצמינו ביחס לאחרים, והעיקר לא לפגוש את עצמינו]. הגיע הזמן לפגוש את עצמינו, לחשוף ולגלות את החיים האישיים, הרחבים והמלאים שלנו, ושל בני ביתנו, בכל מיני מצבים וסיטואציות חדשות ומוזרות, הבה נתבודד עם עצמינו, נעשה היכרות עם האישיות שלנו, נגלה את הכוחות שלנו נגלה את התכונות שלנו נגלה את המידות שלנו, נכיר את המקום שלנו בעבודת ד', נדע מה הצעד הבא האישי, ונסלול לעצמינו דרך אישי התואם לנו.

פגוש את עצמך, פגוש את אשתך, פגוש את ילדיך שוב ושוב, ותופתע לגלות כי האישיות שלך, ושלהם, רחבה ועשירה עד אין גבול, עם הרבה מאוד מקום לעבודה ולהתקדמות, ותתחיל לחיות חיים עשירים מלאים ורחבים"....

זה הזמן שלך להקים 'מוסד תורני- רוחני' משל עצמך. להבין שעבודת ה' שלך נקבעת לפי דפוסי פעולה שאתה תיצור כעת לעצמך. קח דף ועט ותרום לעצמך מהי חובתך בימים אלו בעולמך האישי. ללמוד כך וכך שעות מסודרות, להגיע לאפיקים לימודיים חדשים שלא הצלחת להגיע אליהם ב'זמני' היכלי התורה, ללמוד עם הילדים בשמחה ולהאהיב עליהם את הלימוד, לנצל את זמנך ולא להתעדכן כל כמה דקות בחדשות ובנייעס הארצי והעולמי, להנעים את השהות בחברתך על בני הבית, לשמח את רעייתך וילדיך, לשבת ולצחוק איתם, לשחק איתם או לעשות כל דבר משותף ונעים יחד, ולהחדיר אווירת אמונה ובטחון קדושה ורוממות בבית פנימה.

קשה ללמוד ללא מסגרת? אתה רגיל להשתתף בשיעור דף היומי' והשיעור נסגר? גלה את עצמך בתוך דף הגמרא. יש היום המון כלי עזר, גם מהבית, שיוכלו לעזור לך להתמודד לבד עם מסכת שבת. התרגלת להתפלל ברצינות רק במנין מסודר, וכעת אתה נאלץ להתפלל לבדך בבית? גלה את הקשר שלך, האישי, אל בורא העולם. תהיה אתה, עצמך, והופס, תגלה לפתע כמה הרבה אתה שווה לבדך....

מנסיון אישי של השבוע האחרון: כמה נפלא ללמוד בחברותא בכל יום גמרא עם הבן מכתה ג', שעד כה לא למד בחיידר עדיין גמרא. כמה מתוק לשבת ולהתפלל בסוגיות של 'ערבי פסחים' בסלון הבית, עם הבן מהשיבה הגדולה, להתווכח ולעסוק בדברי תורה בריתחא דאורייתא, בבית מדרש מאולתר שכזה. כמה מקסים לכתוב סיפורי קומיקס על 'קיטי וחג הפסח' (...). לילדות הקטנות. כמה נפלא, פשוט ונעים, לשבת ולהתמוגג מהילדים שלך עצמך, בבית שלך, עם המשפחה שלך.

וכך כתב השבוע הגאון רבי ראובן לויכטר שליט"א, מגדולי תלמידי המשגיח רבי שלמה וולבה זצוק"ל: "...הנה מכריז הבורא עולם, 'לא ניתן לרופא רשות לרפא', אני כופה עליכם את התנועה של ההכנעה. אני מביא עליכם יתוש קטן, אשר אינו נראה כלל בעיני האנושות, אשר יכניס את העולם כולו לאנדרלמוסיה בלבול וחוסר שליטה, בכל המובנים ובכל ההיבטים, אשר אין לה פתרון ודרכי מילוט.

ועלינו עם הנבחר מוטלת החובה להיכנע ולהאזין לדבר ד', הבורא עולם מכריז העולם הוא שלי, אני הובלתי עד להיכן שהוא הגיע, וכעת אני חפץ בעולם אחר ושונה, העולם כולו ייעצר, ויוכרח לצעוד בדרך אחרת.

דרך אשר אינה סלולה מראש, אין בו בהירות לאדם, ואין האדם יכול לשקול את צעדיו מראש, אין אדם אשר יכול לארגן לעצמו סדר יום למחר, שום דבר לא צפוי מראש, הבורא עולם מכריז, אינני מעוניין בסלילת דרך חיים אשר התוצאות שלה כבר ידועים מראש, תן לי לחדור אל החיים שלך, ולהוביל אותם אל המקום אשר אני חפץ, אל תהיה מוביל תהיה מובל.

דרך אשר אין לאדם כל זכות לקבוע במציאות, ואין האדם יכול לקבוע את סדריו, עולם אשר רק אני קובע בה ומנהיג אותה, כל התכניות של האדם כולם קורסים ונופלים בזה אחר זה, עד כדי שהם מאבדים מקום הגיוני במציאות.

דרך יחידנות, בורא עולם מכריז, אינני מעוניין בהמוניות, אינני מעוניין בבית המדרש מלא באנשים, אני מעוניין בעולם פנימי של אדם בודד ויחיד, היכול לנהל לעצמו סדר חיים, הפונה אל הבורא, ומצליח למצוא את הבורא דווקא בתוך החיים הסוערים, עם הילדים, עם המשפחה, בין קירות הבית והבלגן, אני חפץ בעבודה אישית של כל אחד כיחיד, ולא כאחד מתוך אלפי בחורים ואברכים, ואינו נמדד או נקבע, בהתאם לאחרים, לאווירה

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

רבי זונדל זצ"ל האיר לו פנים וקירבו ועודדו בחיזוק רב. בין הדברים אמר לו: "דומני, שאתה במצבך צריך להיות יותר בשמחה משאר האנשים!" הבחור פקח זוג עיניים תמהות...

מדוע 'ימי הקורונה' הם הזדמנות להיות בשמחה יותר משאר ימי השנה?

הבחור שהופתע מאוד מדברי הצדיק יצא בלב מלא חיזוק עצום. הדברים הקצרים הללו קלעו השערה וחדרו לעמקי לבבו, וכל מהלך חייו התהפך מיגון לשמחה!
לאחר תקופה הגיעה עבורו הצעת שידוך מבת טובים כשרה וישרה, ששמעה על טוב לבו ושמחת חייו של בחור מצוין זה, ונכנס בלבה רצון איתן להינשא דווקא אליו, שבכך תזכה לגמול חסד בתוככי ביתה כל ימי חייה, במה שתעמוד לעזרתו תדיר!
ואכן להפתעת הכל נגמר השידוך בשמחה גדולה, ועלה זיווגם יפה ובהצלחה, וכשנולד בנם הבכור קראוני בתור כהן לשמחת 'פדיון הבן', שנולד למזל טוב!
ועל שכיוצא בזה שגור בפי העולם: מה שהשמחה יכולה לפעול ולעשות, אין שום דבר בעולם יכול לעשות! וכבר מעיד בנו החכם מכל האדם בספר החכמה (משלי יח, יד): רוח איש יכלכל מחלהו ורוח נכאה מי ישאנה, ופירש רש"י: רוח גבר שהוא 'איש' גיבור ואינו נותן דאגה בליבו ומקבל כל הבא עליו בשמחה ובחיבה, יכלכל מחלהו- אין כוחו סר מעליו" עכ"ל. [וכבר רמזו ברוח הימים הללו לדברי תרגום יונתן בן עוזיאל שם על אתר: "רוחיה דגברא תסובר כרהניה", שרוחו הטובה ושמחת לבו בביטחון איתן בהשי"ת, תרגיענו תרגיענו ותשמרנו מן הקורונה... (טיב הקהילה)

שח הגה"צ רבי גמליאל רבינוביץ שליט"א: הבאתי פעם לפני מחותני הגה"צ מורנו רבי זונדל קרוזר זצוק"ל, שר הענוה והשמחה, בחור ישיבה מבוגר שסבל מבעיה בריאותית קשה רח"ל, כדי להתברך מפי קדשו ולשאוב חיזוק ועידוד, שהיו חסרים לבחור מסכן זה יותר מאוויר לנשימה!
רבי זונדל כדרכו האיר לו פנים מסבירות, וקירבו ועודדו בחיזוק רב. בין הדברים אמר לו: "דומני, שאתה במצבך צריך להיות יותר בשמחה משאר האנשים!" הלה פקח זוג עיניים בתמיהה רבתי, מדוע 'יותר' בשמחה?
הסביר לו ר' זונדל הצדיק את אשר לפניו, ולימדו פרק נאה במידת שמחת החיים! - "הנה רוב אנשי העולם מוקפים דאגות וטרדות למעלה ראש, ברצונם 'לחטוף' את כל העולם [כאפ"ן די גאנצע וועלט...], הם נלחצים ורצים כל העת לכאן ולשם... יש לו מנה רוצה מאתיים, והדאגות והלחצים רק מוסיפים והולכים.
"לא כן אתה צדיק'ל, הרי עם הבעיה הזו המגבילה אותך בתפקוד החיים, בין כך אינך יכול לרוץ ולרדוף ולתפוס הכל... אם כן מה נותרה בידך רק בעיה אחת בלבד, הלא היא השמירה על בריאותך בריאותך, כפי יכולתך וכפי מה שהשם יתברך חנן אותך! לפיכך עליך להודות להשי"ת על החלק הטוב הזה שיש בבעיה שלך, שבזכותה שבזכותה נפטרת מכל שאר דאגות החיים, ולהיות בשמחה יותר משאר אנשים!"

אילו מניזות צריכים למכור לפני פסח? מה עושים עם תמונות נוי המכילות חיטה חנוטה? והאם ממחטות טישו צריכות הכשר לפסח?

ידיעות בסיסיות ונחוצות לכל העוסק בהכנת הבית לפסח - מאת הרה"ג רבי יצחק יעקב פוקס שליט"א

פולבה, רוז, גרקולס. בספרדית: טריגו, סודה, אספלוטה, סנטנו, אַמְנָה. בהונגרית: בוז'ה, ערפה, טונקוה בוז'ה, הוידניה, זאב. כמו כן, כשמופיעים ברשימת הרכיבים הדברים הבאים -

מהו חמץ? כל המכיל את אחד מחמשת מיני דגן: חיטים, שעורים, כוסמין, שיפון ושיבולת שועל. באנגלית: wheat, barley, spelt, rye and oats. ברוסית: פֶּשְׁנִיצָה, יֶטְצְמִין,

המזון מכיל חמץ: 1. "עמילנים" [-סתם, ללא פירוט כגון "עמילן תירס", "עמילן תפוחי אדמה" וכדומה]. 2. "דגנים". 3. "לתת". 4. "דקסטרזה". 5. "גלוטן".

חמשת הציונים לעניין איסור חמץ בתורה:

א. איסור אכילה - "כל אכל חמץ ונכרתה הנפש ההיא מישראל" (שמות י"ב, ט"ו). היינו באכילת כזית ובמזיד.

ב. איסור הנאה - "ולא יאכל חמץ" (שמות י"ג, י"ג). דוגמאות:

1. אסור להאכיל חמץ לבעלי חיים (תרנגולים, כלב, תוכי, דגים).

2. אסור להשתמש בדבק חמץ - דבק שקדים. 3. תמונות נוי

המכילות חיטה חנוטה, פסטה. יש להטמין בארון. 4. מניות

בחברות המייצרות ויסקי או בירה יש למכור לגוי לפסח (שו"ת

מנחת יצחק ח"א). 5. בעל חנות מכולת אסור לקבל תשלום בפסח

על חמץ שמכר לפני החג, והחמץ קיים (עובדים זרים), משום

חילופי חמץ (שו"ע תנ ושו"ת שבט הקהתי ב, קעד). 6. אסור

להריח בפסח בפת של גוי להנאה, שמא יבוא לאוכלו (שו"ע

תמ"ג, ב ורמ"א). הגר מעל מאפיה של גויים אל יריח בריח הפת

בכוונה ליהנות (שו"ת מהרש"ם).

ג. לא יראה - "ולא יראה לך שאר" (דברים ט"ז, ד). אסור

שיראה חמץ השייך לך (שלא התבער ולא נמכר לגוי) בפסח.

ד. לא ימצא - "שבעת ימים שאר לא ימצא בבתיכם" (שמות

י"ב, י"ט).

1. אסור שיהיה חמץ שייך לישראל בפסח, אפילו נמצא בתיק

בבוידעם ואפילו במקום העבודה, בשולחן או ארונית השייכים לו.

2. פחי אשפה בבית משותף, כששכנים שאינם שומרי מצוות או

גויים מניחים בהם בפסח חמץ, יש לומר גילוי דעת בערב פסח:

"אין אנו מעוניינים שחצרנו תזכה לנו בחמץ שיונח בו בפסח" -

עצת הגרש"ז אויערבך והגר"ע יוסף זצ"ל. 3. הרואה חמץ במקום

ציבורי או במקום הפקר, לא ירימנו אלא על מנת לבערו, אבל על

מנת לסלקו לצד שלא ישלבו בו, יש רק להזיזו במקל או ברגל,

שאם ירימנו - יזכה בו ויעבור בלא ימצא (שו"ת הריב"ש ת"א). 4.

המתארחים במלון או טסים בחברת טיסה שמגישים חמץ, עליהם

להצהיר בדלפק הקבלה שמשלמים רק עבור הלינה ולא עבור

ארוחת בוקר או עבור הטיסה, ולא עבור הכבודה.

ה. "תשביתו שאור מבתיכם" (שמות י"ב, ט"ו).

הערה: דיני הכשרת המטבח ומכשיריו, והגעלת הכלים השונים

המשמשים להכנה, לבישול, להגשה ולאכילת מזון בפסח, על

פי הנהגות הפוסקים לעדות ישראל השונות, מפורטים בספרנו

'הכשרות' - פרק ו: 'מטבח כשר לפסח'.

דוגמאות לחמץ גמור:

סולת, קוסקוס, בורגול, גרנולה, בירה, ויסקי, שקדי מרק,

דברי מאפה, מציות קרקרים, וופלות, בייגל וחטיפים מחמשת

מיני דגן, שמרי בירה, ביסלי, ממתקים מלאכותיים (סורביטול,

אספרייטים) פרט לסוכרלוז, ויטמין E מקורי, תחליפי קפה, וכן רוב רובם של סוגי הוודקה בעולם ובפרט 'וודקה אבסולוט' - כל אלו הינם חמץ גמור. כמו כן סוכר ענבים - עשוי מדקסטרזה, היינו, פירוק עמילנים, ועלול להיות חמץ גמור, אלא אם כן מיוצר מעמילן תירס או תפוחי אדמה.

מאידך, 'לציטין' כיום אינו מופק מחיטה אלא רק מסויה

ומרכיבי שמן חמניות, ועל כן אינו חמץ אלא כקטניות, וכמובן אינו

נצרך בפסח אלא בהכשר למהדרין. עפ"י פרסומי 'העדה החרדית'

מזה מספר שנים, כל הכוהל (אלכוהול) הנמכר בבתי המרקחת,

כגון לחיטוי וכדומה - אינו עשוי מדגנים.

להלן מצרכי מזון בהכשר 'בד"צ' העדה החרדית' שאינם

מכילים חמץ כלל כל ימות השנה, ועל כן גם למחמירים שלא

להשאיר בביתם בפסח אפילו לא תערובת חמץ - אין שום צורך

לזרקם, ולאחר ניקוי חיצוני ניתן לשומרם בארון נעול בפסח. אין

צורך למוכרם, ואף אינם נכללים במכירת החמץ - מוכרים אך ורק

חמץ!

אבקות אפיה, אגוזים - כל הסוגים, אורז, אינסטנט פודינג -

כל הטעמים, במבה, ג'לי, גריסי פנינה [נאמר לי ע"י רבני מחלקת

הכשרות בבד"צ העדה החרדית, שבתהליך הקילוף והשיוף של

השעורה להפוך ל'גריסי פנינה' בכל השלבים, אין כלל הימצאות

של מים], דבש, דגים טריים, דייסת קורנפלור לתינוקות (מיועדת

לאלרגיים לגלוטן), חומץ, חרדל, חילבה (גרגרנית), טופי (כל

הסוגים), טחינה, יין מיקבי הארץ, מיונז, מרגרינה, סוכר וניל,

סילאן, קטשופ, קפה נמס (אבקה, מגורען), קקאו, קצפת רי"ץ,

ריבות, שוקולית, שמרים טריים ויבשים, שלגוני קרח, תה. כמובן,

כל מוצר שאין עליו כשרות לפסח למהדרין אין צורכים בפסח, גם

אם אינו מכיל חמץ!!

כשרות תכשירי האיפור והקוסמטיקה לימות הפסח:

התכשירים וחומרי האיפור המצויים כיום, מעורבים בחומרים

כימיים הפגומים בטעמים, ונפסלו לאכילת הכלב. כמו כן, לדעת

רבנו תם (תוספות נדה ל"ב ע"א) לא נאמרה "סיכה כשתיה" לעניין

חמץ בפסח, ועפ"י פרסומי בד"צ העדה החרדית, כמה שנים, בארץ

נעשה שימוש רק באלכוהול סינטטי. עם זאת, הכרעת הרבה מן

הפוסקים, שכל חומר, קרם או משחה ששמים אותם בפה או על

הידיים, לא ניתן לומר עליהם שנפסלו מאכילת הכלב, שהרי חל

לגביהם הכלל של "אחשביה" - דהיינו, בני אדם שמים אותם

בפה או על הידיים והם מועשרים בחומרי טעם, דרך הנאה,

כמו כן, למעשה אין הם נפסלים, אפילו לא לאדם, שהרי בלתי

נמנע שלא ייבלעו או יבואו במגע עם מאכלים וכלים (ועל כן

טעונים אישור משרד הבריאות). על כן הכרעת הפוסקים, שכל

הבא במגע עם הפה והידיים - חייב הכשר למהדרין לפסח. בכלל

זה: משחות שיניים, מי פה, אודמים וסטיקים ליובש השפתיים.

חברות לייצור מוצרי קוסמטיקה שמוצריהם (אודמים, קרם

ידיים) כשרים לפסח תשע"ט:

ידיעות מעודכנות לשנת תשע"ט בנוגע לתכשירים ומוצרים

שונים:

אחרי בדיקות יסודיות ומקיפות במעבדות, ע"י מומחי כשרות, לא נמצא חמץ כלל ברשימת הדברים הבאים, וניתן להשתמש בהם בפסח בלא הכשר לפסח:

כל סוגי הכלים החד פעמיים, כולל מקרטון עם אלימינציה צבעונית, ניילון נצמד, נייר אלומיניום, נייר סופג, נייר פרגמנט לאפיה ולכיסוי מדפים, כל סוגי המפיונים לשולחן והמנג'טים למאפים, כל סוגי הממחטות הלחות, קיסמי שיניים, תבניות לאפיה חד-פעמיות, פילטרים, מסנני מים, ספריי לגיהוץ, כל סוגי הוולין והאלוורה (אינם מסוגלים להכיל חמץ - מיד מתפרקים), כל הדאודורנטים מכל חברה (אין שימוש כיום באלכוהול חמץ). מרן הגרש"פ שיינברג זצ"ל הורה בחוה"מ פסח תש"ע, בנוכחותי, לבת שקיבלה במתנה בפסח בושם לגוף ושאלה האם תשליכו או תצניעו, וענה: "השתמשי בו בלא פקפוק, הכל היום כימי וסינטטי".

יש לציין: המוצרים הנ"ל מופיעים על גבי המדפים בהכשרים לפסח, אולי כעדות על פיקוח בזמן האריזה או השיווק ממגע עם חמץ, או מטעמי מסורת העבר. וכבר כתב מרן הגרש"ז אויערבך זצ"ל: בהליכות שלמה עמ' ס"ה הערה 14: "מה שיש שנותנים הכשר לפסח על דברים שאין בהם כל חשש חמץ כלל ועיקר, הרי זה כחוכא וטלולא ואין לעשות כן".

'רבלון', 'אולטימה', 'הלנה רובנשטיין', 'ג'ד', 'וישי', 'לוריאל', 'לנקום', 'אלמקיאז', 'יוסי ביטון', 'סופטאצ', 'קרליין', 'אסנס', 'פופא'. אבל, המוצרים של החברות דלהלן, נבדקו השנה לקראת הפסח ונמצאו בהם רכיבים האסורים לפסח: 'אסתי לאודר', 'מאק', 'בובי בראון', 'קליניק' - ואסורים לשימוש בפסח!! יש לציין, שכל התכשירים והמשחות העשויים עם וולין או אלוורה - אינם מסוגלים להכיל דגנים ועל כן - כולם כשרים לפסח.

תכשיר ה'רקוטן' לטיפול בפצעי הפנים - כשר לפסח מזה שנתיים, כמו כן, חוט דנטלי המצופה ווקס - אסור בפסח.

הכשרת אלמנטים אורטודנטיים - פלטות, גשרים, שומרי מקום, לקראת הפסח:

אין לאכול בהם חמץ חם (עוגיות עם קפה לוהט, פיצה חמה וכדומה) 24 שעות לפני סוף זמן אכילת החמץ, היינו, השנה מבוקר יום חמישי י"ג ניסן שעה - 9:56. גומיות - חובה להחליף, ומאז שהוחלפו אין לאכול או לשתות חמץ בחום ש'היד סולדת בו' - כ-C45. הכשרה פשוטה ומועילה לכל אלמנט נשלף: לאחר ניקוי יסודי, יש להכניסו לכלי שיש בו תערובת של שליש מים (פושרים) ושני שלישי מלח - לחצי שעה. כן דעת מרן הגרש"ז אויערבך זצ"ל, בדומה להכשרת חביות הבולעות מיינ נסך. בעלי אלמנטים שאינם נשלפים (קוביות צמודות וגשרים קבועים), בנוסף להנ"ל עליהם להימנע מאכילה ושתיית חם ביותר מכ-C45 במשך הפסח.

דקה מתוקה - 60 שניות על הדף היומי

מה הקשר בין צלופחד, רבי יהודה ברבי אלעאי, ו"חסיד אחד"?

שבת דף כה

"כך היה מנהגו של ר' יהודה בר אלעאי, ערב שבת מביאים לו עריבה מלאה חמין ורוחץ פניו ידיו ורגליו ומתעטף ויושב בסדינין המצווייצין ודומה למלאך ה'"

בציצית, בשבת יתעטף בציצית במיוחד, וע"י זה יזכור את הקב"ה כל השבת. ולכן לבש ר' יהודה בר אלעאי על עצמו ציצית בכניסת השבת. וכן בימינו, מנהג חלק מיהודי תימן, וכן חלק מאנשי ירושלים, שמתעטפים בטלית גדול בערב שבת, וכך נוהגים גם אצל חסידי לעלוב, קארלין, סלונים ועוד.

והנה הגמרא לקמן (קנ:): מספרת על חסיד אחד שנפרצה לו פרצה בתוך שדהו ונמלך עליה לגודרה ונזכר ששבת הוא, ונמנע ולא גדרה, ונעשה לו נס ועלתה בו צלף אחד. ואומר החיד"א בספרו 'דבש לפי', שהחסיד הזה היה נשמת צלפחד, שהיה כידוע

רש"י מפרש מה הם אותם סדינים - סדינים של פשתן ובהן ציצית של תכלת.

בתנא דבי אליהו רבה מובא, שהקב"ה שאל את משה רבינו מה הסיבה שהמקושש חטא? ומשה רבינו השיב לו שאולי הסיבה היא שביום חול אנשים הולכים עם תפילין על הראש והזרוע, ויש להם כל הזמן אימת ה' עליהם, לכן הם לא חטאו. אבל בשבת שלא הולכים עם תפילין, לכן הם חטאו. אמר הקב"ה, אוסיף מצוה נוספת - מצות ציצית.

א"כ גם אדם שאין לו בגד של ארבע כנפות ולא מחויב

ובזה נבין מדוע הגמרא מספרת רק על התנא ר' יהודה בר עילאי שישב בטלית המצויצת? - משום שכאמור, הוא היה צלופחד, לכן הקפיד להתעטף בטלית מצויצת בערב שבת כדי לתקן את מעשה צלפחד, כפי שהבאנו לעיל מהתנא דבי אליהו, שמצות ציצית ניתנה בעקבות חטאו של צלפחד, ובזכות זה באמת ניצל מחילול שבת, כפי המעשה ב'חסידי אחד', שחז"ל אומרים שהוא היה רבי יהודה בר עילאי, כאמור.

(ע"פ הרה"ג ר' ברוך רוזנבלום)

המקושש, ועונו נתקן על ידי החסיד הזה שבא לידי ניסיון ונתגבר על יצרו ושמר את השבת. וזה רמוז ב"צלף אחד" - שאותו חסיד היה צלפחד.

והנה חז"ל אומרים (ב"ק קג:): שכל מקום שכתוב 'חסיד' בש"ס, הכוונה או לר' יהודה בר עילאי או לר' יהודה בן בבא. ובספר הגלגולים של האר"י הקדוש כתב שצלפחד ירד לעולם הזה כר' יהודה בר עילאי, ולכן כתוב 'מעשה בחסיד אחד' - שזה ר' יהודה בר עילאי.

סגולות וישועות

בידוד, אלכוה'ל, מסכות, כפפות - האם הם הפתרון?! מהי התרופה שרקחו לנו כבר בשנים קדמוניות למגיפה נוראה זו?

האמנם? אין תרופה לקורונה!?

ותמצית באורו, כי כל החיים והחיות שיש בעולם היא מהשפעתו יתברך שמו, ואם ח"ו יסלק השפעתו, באותו רגע יסתלק כח החיות והכל ימות ויגוע מעצמו -

ומכת דבר בא לגלות לנו הנהגה מופלאה זו, כי ה' יתברך נתן מכות למצרים, וכל מכה היתה מכה שלא היה בה סילוק החיות, אלא מכה נלווית המכה בבני אדם ובעלי חיים כשהם חיים [ושייך כביכול רפואה לעצם המכה], אבל דבר היתה מכה שבה הסתלקה החיות מבעלי החיים וכשהיא הגיעה מתו כולם עד אחד ללא השארת חיות כלל, ומבלי אפשרות לרפואתם כי את החיים אפשר לרפאות ולא את המתים -

להראות לנו הנהגתו שכמסתלקת השפעתו יתברך, באותו רגע מסתלקת החיות מהעולם והכל נבל ומת.

זה מה שרואים במכת מגיפה ודבר, כח החיות מסתלק מהעולם, ולכן אין לזה תרופה! כי אין תרופה למתים, ורק הקב"ה ממנו כח החיים והחיות בעולם!

מה א"כ התרופה לדבר נורא זה של נטילת כח החיות מבני אדם?

דוד המלך גילה לנו כי בזמן שהיה מגיפה הוא תקן לומר בכל יום 'מאה ברכות', מה יש במאה ברכות להציל מן המגיפה? להחזיר את כח החיות לעולם?

דוד המלך גילה לנו בזה לא רק את התרופה למגיפה, אלא גם את סיבת בואה לעולם!

אם מגיפה שהיא 'דבר', מגיעה מסילוק השפעתו של הקב"ה בעולם, וכפועל יוצא מסתלקת כח החיות מבני תבל, א"כ התרופה והמזור הוא, גילוי השפעתו של הקב"ה בעולם שכתוצאה מזה

הרב בנימין בירנצוויג

עולם ומלואו עומד חדל אונים, מול וירוס קטן שאינו נראה! הוא גומה אלפי קילומטרים מדלג על הרים גבעות ימים ונהרות, ומדביק במהירות מפלצתית מאות אלפי בני אדם ברחבי העולם!!

המדינות המפותחות ביותר, עומדות חסרות אונים ואמצעים בהתמודדות מול הזעירון הקטקטון הזה!

הרפואה המודרנית עם כל מומחיה חכמיה ומעבדותיה ברחבי העולם, עמלים ומזיעים לנסות למצוא מזור, ואין!!

בידוד חברתי! איסור התקהלות! מסכות פנים! כפפות ידיים! אלכוה'ל! ועוד שלל אזהרות חמורות שתכליתם הרחקת איש מרעהו למניעת הדבקות, זה מה שיש למדינות העולם להציע לאזרחיהם כמניעה אולי להתפשטות הוירוס הקטלני הנורא הקורונה!

האמנם! אין תרופה לקורונה!?

האמנם כל תקנות הבידוד החברתי, יש בהם כדי למנוע את המשך המגיפה הנוראה!?

האמת היא! כי אין איש יודע על מה ולמה? אין בעם ה' נביאים לדעת דרכיו והנהגתו יתברך! אבל ואבל מחויבים אנו לעורר נפשנו לראות בהנהגת ה' אזהרה והוראה לעם הנבחר, ובודאי אם נתעורר ירחם ה' על עמו ארצו ונחלתו!

רעיון נפלא ששופך לנו אור ובהירות על המתרחש לעיני עולם ומלואו, שמעתי מהגאון הגדול רבי דוד כהן שליט"א:

שהביא דברי הגר"א זיע"א שמבאר מהותה של מכת דבר, שהיא המכה הקשה מכל המכות -

מתרבה כח החיות לעולם!

בתקנת ה'מאה ברכות' יש גילוי השפעתו יתברך בעולם!

בכל ברכה שאדם מברך הוא מעורר נפשו ולבו כי הוא יתברך מקור הברכה והחיים וממנו כל החיים והטובות, כמו שכתב החינוך (מצוה תו) שבאמירת הברכה אנו מבקשים 'לסבב לב כל בריותיו שיהיו מיחסים הברכה אליו ומודים כי ממנו יתפשט בכל, ובהודאת הכל בזה תנוח ברכתו בעולם'.

כח המאה ברכות בזמן המגיפה, הוא לחזק את ההכרה שכל החיות הברכה והשפע ממנו יתברך, ובוזו להמשיך עלינו הברכה והשפע ממנו יתברך, שלא תסתלק ההשפעה שמשפיע לנו הבורא בחסדו הגדול ערב ובוקר וצהרים שהיא הנותנת לנו את חיות וחיים.

הנה יש תרופה!!!

חז"ל הקדושים רקחו לנו תרופה אדירת השפעה על מגיפת

הקורונה!!!

חיזוק בהכרת וקבלת מלכותו יתברך!

וזה על ידי חיזוק אמירת קריאת שמע ערב ובוקר בזמנה בכונה הראויה מילה במילה, שבזה מקבל על עצמו עול מכלות שמים!

והן בחיזוק אמירת ברכות בכונה הראויה, שבזה מחזק הכרתו ש'הכל נהיה בדברו', כל החיים והחיות ממנו יתברך! ואין עוד כח מלבדו בעולם!

חיזוק זה בקבלת מלכותו בקריאת שמע בכונה בכל יום והקפדה על אמירת הברכות בכונה הראויה, הוא מגביר וגורם התפשטות השפעתו יתברך בעולם, וזה ורק זה מביא להמשך קיום כח החיות לבני אדם, ותעצר המגיפה ברחמי יתברך!!!

יהלומים מגדולי ישראל

אנו רואים בזמננו אנשים שמחמת שינוי האקלים בחודש ניסן, עצביהם מתערערים, ומצוות חג הפסח נעשות אצלם מתוך דאגה ועצבות וכעס, ה' ישמרנו. לא טוב לאדם לנהוג כך, אלא ישבח את הבורא בכל פעולה שעושה, ויאמר שעושה אותה לכבוד חג המצות הנפלא!

הגאון רבי בן ציון מוצפי שליט"א, על ההכנות לפסח וזכרונות מבית אביו

שהנשים היו מגרשות את בעליהן מהבית בימים שלפני חג הפסח כדי שיוכלו לנקות את הבית ולהכינו כראוי לחג הפסח, והגברים היו יושבים בימים אלו בין תנור לכיריים, ועצבים על גלותם מהמקום הראוי להם בתוככי הבית. וכתב על כך שאין לאדם להתעצב על כך, אלא אדרבה - לשמוח, שהגלות הזאת מכפרת עוונות, כמו שאמרו רבותינו [ברכות נו, א ועוד]: "גלות מכפרת עוון". ואנו למדים מדבריו, שכל ההכנות לחג הפסח מכפרות על העוונות שנעשו במשך ימות השנה.

ובאמת בעוונותינו, אנו רואים בזמננו אנשים שמחמת שינוי האקלים בחודש ניסן עצביהם מתערערים והם יוצאים משיווי משקלם, ומצוות חג הפסח נעשות אצלם מתוך דאגה ועצבות וכעס, ה' ישמרנו. לא טוב לאדם לנהוג כך, אלא ישבח את הבורא בכל פעולה שעושה, ויאמר שעושה אותה לכבוד חג המצות הנפלא. וכמו כן בעת שקונה איזה דבר לכבוד החג, מלבושים, מאכלים ושאר צרכי החג - יאמר האדם בפה מלא: "הריני קונה דבר זה לכבוד חג המצות".

(מדרשות וספרי)

מצה שמורה

מור"ר אבי ע"ה היה נוהג לטפל בעצמו בכל ענייני המצה - מזריעת החיטים ועד האפיה והאכילה בליל הסדר. תחילה היה זורע את החיטים בחודש מרחשון, וזכורני מעשה, שכאשר הייתי

מניעת הכעס בזמן ניקיון הבית

מה העבודה הזאת לכם. עבודת ההכנה לחג הפסח, עבודה קדושה ויקרה היא עד מאד, וכתב רבנו חיים פלאגי ע"ה [חיים לראש, דל"ז ע"ב], שכל אדם יזהר בנפשו שלא יכעס בימים שלפני חג הפסח כאשר בנות הבית ואשתו מנקות את הבית, ורהיטי הבית אינם במקומם, שמצב זה מביא לעיתים לחוסר נוחות ולכעסים ומריבות, ומכך יש להשמר מאוד מאוד. שהרי אם יצעק האדם מתוך כעסו: "מדוע אתן עושות כך, ומי צריך את זה?" וכדומה - עלול הדבר להתפרש כשאלת הבן הרשע המואס בעבודת ה'. שהשואל שאלות מעין אלו בכעס, מראה על עצמו שמואס בעבודת חג הפסח וכבד עליו המשא ואינו מבין מדוע עלינו לקיים את מצות ביעור החמץ שהיא מצוה קדושה.

וכבר כתב מרן בשולחן ערוך [או"ח תמב, ו], שהנשים המנקות את כל הבית גם במקומות שאין מכניסים שם חמץ בכל ימות השנה, יש להם על מה שיסמוכו. עד כאן דבריו.

ועצה טובה היא שלא ידחה האדם את נקיון הבית כולו לימים הספורים שקודם החג, אלא יתחילו לנקות בזמן מוקדם ושינקוהו שלב אחר שלב. כאשר גמרו לנקות חדר אחד - יעברו לנקות חדר נוסף וכן על זה הדרך. כך יהיה תמיד מקום בבית בו יהיה סדר ובו ישהו בני הבית בזמן הנקיון, ובכך ימנעו מכעס ומריבה.

וכעין זה כתב רבנו אליעזר פאפו ז"ל בספרו פלא יועץ [ערך גלות], על המנהג שכבר היה בזמנו לפני כשלוש מאות שנה,

במצוות כחוט השערה, וכלים מיוחדים היו לו לצורך לישא, עריכה ואפיה, וכל ימות השנה היו מוצנעים במקום מיוחד, ויום לפני האפיה הסיק גיגית מים ענקית על ידי עצים, הוציא הכלים והגעילם אחד אחד, תוך כדי שהוא משנן לעוזריו ללא הרף את הלכות הגעלת כלים. ומידי שנה היה אופה בעצמו המצות אחר חצות היום אחר טבילת מאה חמישים ואחת טבילות במקוה.

בחצות היום בדיוק, הסיקו התנור בעצים במשך חצי שעה, והוא ז"ל בדק שהחצר כולה מוצלת. את הקמח שמר מכל משמר לבל יראה פני השמש, וביום מעונן כיסהו בכמה כיסויים והניחו בארגז עם אויר מעל הקמח ומלמעלה כיסוי, וכן המים היו נסתרים מהשמש והעננים.

פעם אחת הודיענו מור אבי ז"ל מספר ימים קודם החג, כי השנה נאפה את המצות בשעה עשר בוקר, וכששאלתיו לפשר הדבר, שהרי הידור מצוה הוא לאפות בערב חג אחר חצות, ומדוע נשנה ממנהגנו - לא השיבני דבר, אלא נטל עמו הקמח והמים וכל הכלים אל מקום התנור, ולקראת הצהריים הסתיימה מלאכת האפיה. אך הפריש חלה מן המצות - נפתחו ארובות השמים ומטר עז ניתך ארצה משך רוב שעות אחר הצהריים, ויהי לפלא.

מור אבי זלה"ה היה מפקח בעצמו על העובדים באפית מצות המצוה, שהכל יהא כדת וכהלכה במהלך נתינת הקמח ונתינת המים, נקיון הכלים מאבק קמח, וכן כלי הלישה והעריכה לבל ידבק בהם בצק, וכן באצבעות וצפורני העובדים. היה מכריז בקול: "כל פרורים שיפלו, הן בשעת לישא, הן בשעת העריכה, הן בשעת האפיה - יהיו בטלים ומופקרים כעפרא דארעא".

ובעת אפית המצות היה רב אבא ז"ל משמיע דברי תורה, והיו כל המשתתפים קוראים את ההלל תוך כדי עבודתם, כאשר מור אבי ז"ל קורא חצי פוסק - והקהל עונים אחריו חצי השני, וכן היה עושה בנעימה מראש ההלל, וכל העוסקים במלאכה והעוזרים משיבים אחריו, וכן על זה הדרך פסוק פסוק עד סיום ההלל.

מבעוד מועד הכין סל גדול עשוי מקלעי נצרים, עטוף בבד לבן, ובגמר האפיה, כשיצאו המצות מן התנור רכות ואפויות היטב מכל צדדיהן, והפריש מהן חלה, הניח בסל את המצות, והיה אומר: "אלו ערכן יותר מאלפי מרגליות", ונשא אותן בחיקו כמוצא שלל רב, ומצניען במקום מיוחד בתוך ביתו, ומשמרן כבבת עינו. לאחר אפית המצות בערב הפסח, היה מור אבי ז"ל רץ כחץ מקשת להחליף בגדיו, ואחר כך הלך לו מיד לבית המדרש ועסק בתורת הנסתר בענייני החג, סודותיו וכוונותיו.

הכנת החרוסת אצל מור אבי ז"ל

להכנת החרוסת היה מור אבי ז"ל לוקח ענבים מיד לאחר חג הסוכות, בוחר את המצומקים שבהם, מייבשם בשמש, ומצניעים לחג הפסח לעשות מהם מיץ-צימוקים לארבע כוסות ליל הסדר, כי קשה היה עליו לשתות ארבע כוסות מין ממש.

ואמי, עליה השלום, היתה לוקחת את הענבים הצהובים היותר טריים, מבשלת אותם בסיר של פסח באופן איטי כמה

בגיל ארבע לערך, היה נותן בידי כמה גרגרי חיטה והיה תחילה חורש את הקרקע בגינה שעל יד ביתו, ואז היה זורק יחד עמי את גרעיני החיטה אל האדמה, ואומר ברגש רב: "הריני זורע לשם מצת מצוה", ולאחר מכן היה נוטע מקלות ועליהם קליפות ביצים כדי להבריח את הציפורים לבל יתקרבו לחיטים השמורות למצוה. והנה, בחודש סיון גדלו החיטים מאד עד שהגיעו לקומת אדם, ואז מור אבי ז"ל היה קוצר את החיטים במו ידיו, ושומר היטב את החיטים בתוך שק מיוחד ובמקום מיוחד לבל יפול עליהן טיפת מים.

למחרת יום פורים של שנה הבאה - כשלושים יום קודם חג הפסח, הוציא את שק החיטים, ברר את הגרגרים אחד לאחד, והיו לו ריחיים של אבן בזלת מונעים ידנית שניקה אותן היטב, הושיבן על גבי קרקע ופרש מתחתיהן כמה שמיכות וסדינים, והיינו טוחנים את החיטים כמה פעמים עד שנעשו קמח דק, ומנפים את הקמח שלוש פעמים.

בערב חג הפסח היה מוציא את הקמח ממחבואו, והולך לאפות בו את המצות בשמחה רבה ועצומה.

נמצא, שתהליך יצור הקמח למצת המצוה היה אורך כשנה וחצי, שהרי במרחשון זרע את החיטים, ובחודש סיון קצר אותן, ובחודש ניסן בשנה שאחריה טחן את החיטים ואפה מהן את המצות.

ואמר לי מור אבי ז"ל, כי על ידי אכילת המצה השמורה זוכה האדם לנשמה טהורה וקיימת לכל השנה, וגם זוכה לרופאת הנפש והגוף, הינו שירפא את נפשו מתחלואיה - הן המידות הרעות והמגונות, וכן ירפא את גופו ממכאוביו.

כן היה מקפיד שכל פעולה שיעשה אי-מי מהעוסקים במלאכה, יאמר עליה כן בפרטות: "הריני נותן קמח לשם מצת מצוה", "הריני נותן מים, לש, עורך, מרדד, אופה - לשם מצת מצוה", והיה אומר שכל דיבור ודיבור פועל בשמים, ועל ידי כן תחול קדושת המצוה על הפעולה.

שאיבת מים שלנו

מנהגו של אבא ז"ל בסוף יום י"ג ניסן בשקיעה ממש, היה לשאוב מים מבור מי-הגשמים שבחצר בית הכנסת, ותחילה היה שוטף היטב את המשאבה והברז. וקודם השקיעה היה נוטל ידיו, ומכין כד של חרס נקי ומיוחד לפסח, ובזמן השקיעה היה אומר: "הריני שואב מים לשם מצת מצוה", ואומר בפיו אותיות א'-ב' וכן פרקי הלל בלא ברכה, ושואב המים וממלאם בכד חרס. אחר-כך מסננם בבד עבה, לוקח הכד ומניחו אצל החלון פתוח במקום שאין השמש זורחת בו ביום, ומכסה פי הכד בחתיכת בד. אחר עלות-השחר היה מסלק הכד משם ומצניעו במקום מוצל ונסתר עד עת אפית המצות.

אפית המצות אצל מור אבי ז"ל

זכור אזכור ותשוח עלי נפשי היאך היה מור אבי ז"ל מדקדק

ואחר-כך היה מור אבי זלה"ה מערבם ומכין את החרוסת. ולא היו נותנים דברים חמוצים בחרוסת, כי עיקר החרוסת היא שתהיה זכר לטיט, ומערבים בה אגוזים ושקדים שחוקים וכדומה. (טעמים מלוקטים מתוך הגדה של פסח לספר בציון)

שעות ללא כל תוספת, עד שהיו נעשים בצבע נוטה לאדום, מסננת אותם בבד עבה, ושוב מבשלת אותם עד שהיו נעשים כצבע תמר, וסמיכים מאד, ומצניעה אותם לחג הפסח. בערב פסח היתה כותשת במדוכה מיוחדת לחג - אגוזים, שקדים ובונדוק,

סגולות וישועות

"שמעתי וראיתי, דאם יש ח"ו מגפה בעולם הוא סכנה להזכיר שם המגפה"

מדוע ראוי שלא להזכיר את הנגיף בשמו?

את השם של המחלה. בעלון "עלים לתרופה" כתב במדורו "עלי אורח" בזה"ל: "נכון להקפיד שלא להזכיר שם החולי. כן מובא בטעמי המנהגים (עמ' תקע) וז"ל"ק: 'בספר המאור הגדול כתוב, שמעתי וראיתי דאם יש ח"ו מגפה בעולם, הוא סכנה לזכור להזכיר שם המגפה, אפילו אחר המגפה', ע"כ. (המקור לכך הוא במס' נדרים מא:): ועי"ש במפרש דיש סכנה להזכירו, דקופץ מזה לזה".

הגר"ש מצטט אף את ה'בן יהוידע' שכתב "נראה הטעם דאין מזכירין שמו, כי על כל מין חולי יש ממונה בפני עצמו, ואלו הממונים על חולי זה - מידתם להתפעל בשומעם שם החולי הזה מפי בנ"א, שאז יכבידו החולי על כל אותם בנ"א שהם חולים בו" וכו'. ומה"ט אין מזכירין ג"כ שם של המחלה הידועה ל"ע רח"ל.

בביהמ"ד דחסידי ויזניץ בלונדון עורר רב ביהמ"ד הגאון רבי אריה וייס שליט"א על דבר שמזכירים את המחלה המדבקת בשמה - שאין זה ראוי! וכן נהגו בכל בית ישראל שקוראים למחלה הנוראה בשם 'יענע מעשה' וכדומה, וכן נהגו רבוה"ק מויזניץ.

הרב הוסיף וציטט דיבורים נוראים מספר 'בן יהוידע' של הגאון ה'בן איש חי' זצ"ל על מסכת נדרים דף מא: "א"ר יוחנן: בורדם (-מין מחלה) אין מבקרים ואין מזכירין שמו, מאי טעמא, א"ר אלעזר מפני שהוא כמעין הנובע", ומפרש רש"י: כמעין הנובע: שקופץ מזה לזה ויש בו סכנה להזכירו. ועי' בבן יהוידע (מצורף בזה).

גם בבעלזא קרא הגאון רבי שמאי גראס שליט"א לא להזכיר

* שיעורים מקוצרים על הדף היומי

* דף היומי בהלכה - 5 דקות ביום

* ווארטים וסיפורים מיוחדים לפרשת השבוע

* שידורים חוזרים מאירועי סיומי הש"ס של 'דרשו'

* סיפורי צדיקים ותוכניות מיוחדות

* חדש! קבלו תזכורת יומית ללימוד הדף היומי

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' *4992 או 077-2222-666

האם יתכן שקמה שמים מטפטפים לתוכו אינו מחמיץ?

יחמיץ. ויש מוסיפים, שכאשר הטפטוף אינו רצוף, אינו משפיע על הבצק כמו עיסוי, וממילא אין בכוחו למנוע חימוץ. ולמעשה, בזמננו, יש להחמיר בדבר ולאסור את הקמח בכל מקרה שדלפו לתוכו מים, כיון שאין אנו בקיאים במידת הרציפות הנדרשת לטפטוף על מנת שימנע חימוץ.

[שו"ע תסו, ה, משנ"ב כט, ל רלג]

קמח שנוטפים לתוכו מים - אם הטיפות יורדות בזו אחר זו ברציפות - אינו מחמיץ, משום שהטפטוף ה'מָכָה' בקמח נחשב כעיסוי הבצק, המונע חימוץ (ראה שו"ע לעיל תנט, ב).

אולם, אם הטפטוף אינו רצוף, יש לחשוש שמרווחי הזמן שבין טיפה לטיפה יצטרפו יחד ל'שיעור מיל' - 18 דקות - והקמח

האם מותר למכור דגן שנרטב במים והדבר אינו ניכר עליו?

אם ימכרנו ליהודי, יש להניח שהיהודי יאכל את כולו לפני הפסח. ומזמן איסור אכילת חמץ בערב פסח ואילך, אסור למכור לגוי אפילו כמות מועטה מדגן זה; אלא אם כן ההימנעות ממכירתו לגוי כרוכה בהפסד כספי גדול, שאז ניתן להקל בדבר, וכנהוג במכירת חמץ לגוי.

[שו"ע תסז, א, ומשנ"ב א-ג]

דגן שנרטב במים והדבר אינו ניכר - בעת מכירתו ליהודי, חובה להודיעו כי הוא נרטב קודם לכן, כדי שידע שלא להשתמש בו לפסח. וכמו כן, אין למכור לגוי כמות מרובה של דגן זה, מחשש שימכרנו ליהודי אחר, שלא ידע כי הדגן נרטב, וישתמש בו לפסח; אולם, מותר למכור כמות מועטה מדגן זה לגוי, משום שאף

מה נכלל בלשון ביטול החמץ "דלא חזיתיה"?

וטעם הדבר, משום שנוסח הביטול "דלא חזיתיה" (- שלא ראיתיו), אינו כולל חמץ שלא ראוהו בחוש הראייה בלבד, אלא גם חמץ שלא נראה ב'עיני שכלו' שהוא חמץ, משום שסבר כי הוא כשר לפסח; או שלא נראה בעיני שכלו שהוא נמצא ברשותו, משום שסבר כי נמכר לגוי.

[שעה"צ תסו, ב; ביאורים ומוספים דרשו, 5]

מי שיש ברשותו קמח שהוא ספק חמץ, והוא יודע על קיומו של הקמח, אך סבור כי הוא כשר לפסח, ומותירו ברשותו בפסח - אם ביטל את חמצו כהלכה, אינו עובר על 'בל יראה' בגין הקמח. וכך הדין גם במקרה שאדם שלח שליח למכור את חמצו לגוי, והשליח לא מילא את שליחותו - שאם המשלח ביטל את חמצו, החמץ מותר לאחר הפסח.

* הנוזל היחיד שגורם בוודאות לחימוץ דגן, הוא מים. והנוזלים האחרים, כגון מיצי פירות, יין, שמן, דבש, וביצים - המכונים כולם בשם הכולל 'מי פירות' - אינם מחמיצים כשהם בפני עצמם, אך כאשר הם מעורבים במים, הם מאיצים את תהליך החימוץ, ולכן אסור ללוש בתערובת של מים ומי פירות. וההפרשות הנוזליות היוצאות מגוף האדם, דהיינו: רוק, מי רגלים, והפרשות האף, העין והאוזן - מחמיצות כמים, כיון שהן 'תולדות המים'. ודם, חלב, ושומן, הן של אדם והן של בעלי חיים - אינם מחמיצים כשהם בפני עצמם, אך הם נחשבים כמי פירות.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

האם אשה מניקה צריכה להימנע מאכילת חמץ בסמוך לפסח?

ויש המחמירים שלא לשתות בפסח אף חלב שנחלב לפני הפסח מפרה שאכלה חמץ, כשנחלב בתוך עשרים וארבע שעות לאכילתה.

אולם, אשה מניקה, אינה צריכה להימנע מאכילת חמץ בסמוך לפסח - במטרה שהתינוק לא יינק חלב שנוצר מחמץ - משום שאין זו אלא חומרא, ולא החמירו בכך לגבי תינוק.

[משנ"ב תמה, לג; ביאורים ומוספים דרשו, 112]

פרה שאכלה חמץ בפסח - גם כשלא נעשה בכך איסור, וכגון בבהמה של גוי שהגוי האכילה בחמץ - יש אוסרים לשתות את חלב הפסח, ויש מתירים.

ויש המתירים לשתות את חלבה לאחר שחלפו עשרים וארבע שעות משעת אכילת החמץ; ויש אומרים שאם ביום שבו אכלה את החמץ אכלה שתי 'ארוחות' נוספות שאינן חמץ, מותר לשתות את החלב אף באותו היום.

הלוח היומי

ו' בניסן | ר' אהרן ב"ר שמואל יעקב ראטה זצ"ל, מבערגסאז, ב' שומר אמונים, מבקש אמונה, שולחן הטהור ועוד

בשנת תרצ"ג כשחל יום זה בשבת, הוכרז ע"י הגרמנים ימ"ש, חרם על עסקים יהודים, אשר במהלכו הוכו באכזריות, נבזזו והושפלו יהודים רבים ונמנע מהם כל עיסוק...

יארצייט:

שנ"ז: ר' שמואל יהודה ב"ר מאיר קצנלבוגן זצ"ל, מוניציאאה.

תק"ד: ר' חיים ב"ר משה אבולעפיה זצ"ל, בונה הישוב היהודי בטבריה, ב' שבות יעקב, חמדת ימים, יוסף לקח, עץ החיים ועוד.

תרס"ה: ר' אהרן שמואל ב"ר יהודה אסאד זצ"ל, אב"ד סרדהאלי.

תרפ"ח: ר' מאיר דן ב"ר חיים יצחק פלוצקי זצ"ל, ב' כלי חמדה, חמדת ישראל ועוד.

תש"ז: ר' אהרן ב"ר שמואל יעקב ראטה זצ"ל, מבערגסאז, ב' שומר אמונים, מבקש אמונה, שולחן הטהור ועוד.

תש"ע: ר' שלום מרדכי חיים ב"ר עובדיה הדאיה זצ"ל, ר"י המקובלים בית א-ל.

האם מותר לדבר לשון הרע על גוי?

הצטרפו אלינו ללימוד היומי בספר 'חפץ חיים'

ומותר לדבר עליו. אמנם במדרש איתא: "אמר רבי יוחנן אם הרגלת לשונך לדבר באחיך שאינו בן אומתך, סוף בן אומתך תתן דופי", וכתב בחידושי הרד"ל שמבואר מכאן שאסור לדבר לשון הרע על גוי. וכן באורחות חיים להרא"ש כתב: "אל תוציא דיבה ולשון הרע על שום בריה", וכתבו הגר"י סרנא והגר"ח קניבסקי שנראה מדבריו שאסור לדבר לשון הרע על גוי וכמבואר במדרש. והוסיף הגר"ח קניבסקי, שאף שמן התורה אין איסור לדבר עליו, מכל מקום יתכן שאסור מדרבנן, וצריך עיון. וכן דעת הגר"נ קרליץ שזהו איסור דרבנן שהסמיכוהו על הפסוק, וטעם האיסור הוא כדי שלא יתרגל לדבר לשון הרע כמבואר במדרש. אך הוסיף, שהאיסור הוא רק על גוי ששומר ז' מצוות בני נח, אבל על גוי שאינו שומר ז' מצוות מותר לדבר, שאינו חמור יותר מישאל רשע שמותר לדבר עליו.

מאידך, הנצי"ב כתב שאין איסור לדבר לשון הרע על גוי, וכוונת המדרש לאסור לשון הרע על גר. וכן כתבו כמה מפוסקי זמננו שמעיקר הדין אין איסור לדבר לשון הרע על גוי, שהרי אינו בכלל 'עמיתך', וכמו שאין איסור לדבר על אפיקורס או רשע, וכוונת הרא"ש שלא ידבר "על שום בריה", היינו אפילו על מי ששונא אותו, או שלא ידבר אפילו בגנות עצים ואבנים ובעלי חיים. וכוונת המדרש היא, שאם יתרגל לדבר לשון הרע על גוי, אף שאין בזה איסור, יבוא לבסוף לדבר אף על יהודי.

בסעיפים הנלמדים היום (כלל ח סעיפים ה' ו') מלמדנו החפץ חיים כי כל איסור לשון הרע הוא על איש שעל פי דין תורה הינו בכלל 'עמיתך' - דהיינו, עם שאתך בתורה ובמצות. היוצאים מכלל זה הם אפיקורסים, ש"מצוה לגנותם ולבזותם בין בפניהם ובין שלא בפניהם". ומיהו אפיקורוס? "הכופר בתורה ובנבואה מישאל, בין בתורה שבכתב ובין בתורה שבעל פה, ואפילו הוא אומר כל התורה מן השמים חוץ מפסוק אחד או קל וחומר אחד, או גזרה שוה אחת או דקדוק אחד".

אמנם, דווקא אם שמע מהם בעצמו דברי אפיקורסות, אבל אין לסמוך על אחרים שאמרו לו, ואסור להאמין לדבריהם, אלא לחוש לעצמו בלבד, "וגם להזהיר לאחרים בסתר שלא יתחברו לעת עתה עמהם עד שיתברר הדבר". ואם מוחזקים בעיר כאפיקורסים, דינו כאילו מכירים בעצמו.

בביאורים ומוספים מציינים לדברי 'חפץ חיים' לקמן בהקדמה לשמירת הלשון, שדין זה שמצוה לגנות ולבזות את האפיקורסים הוא חלק מהתועלת שיש בידיעת דיני לשון הרע, כי כאשר אדם אינו יודע דינים אלו, יבוא גם להחמיר על עצמו לאסור שלא לדבר על אפיקורס, אף שהדין הוא שמצוה לגנותו, כדי שלא יבוא להטעות את הרבים בדעותיו הכוזבות.

נידון מעניין מביאים בהקשר לכך בביאורים ומוספים - האם מותר לדבר לשון הרע על גוי? לכאורה, גוי אינו בכלל 'עמיתך',

המשגיח הגר"ש וולבה כתב: הכרת טובה היא מיידה יפה עד למאוד, האישה יגע לפרנסה רוחנית וגשמית לבית, האישה יגעה בהנהגת הבית ופעמים אף בהשתדלות בפרנסה, ושלוש ביתם תלוי במה שכל אחד לא מתעייף מלהכיר טובת השני, ולהביע זאת בפה ובמעשה וגם עד זקנה ושיבה, ואפילו גדול שבגדולים.

(עלי שור ב', העבודה המוסרית פרק טו ועד ה)

נשתדל תמיד, ובפרט בערב פסח, להחמיא לכל אחד מבני הבית בדיבור ובמעשה ולהכיר טובה על עזרתם

העלון מופץ לזיכוי הרבים, אנא הימנעו מקריאה בשעת התפילה וקריאת התורה